

**ЧАС
ЗВЕРНУТИСЯ
ДО ЛОГОПЕДА!**

Якщо Вашій дитині важко спілкуватися зі своїми однолітками, і ви звернули увагу на те, що її мовлення значно відстає від норми, – зверніться за консультацією до логопеда. Виясніть, що стало причиною такого мовлення.

Чим довше малюк буде “карта вити” і “шепелявити”, тим міцніше закріпиться у нього неправильна звуковимова і тим важче буде у майбутньому виправити цей недолік.

Для покращення мовлення дитині необхідно систематично відвідувати корекційні логопедичні заняття!

ВАШ ЛОГОПЕД:

**ПОРУШЕННЯ
ЗВУКОВИМОВИ
ДИСЛАЛІЯ**

ДИСЛАЛІЯ

Сам термін перекладається таким чином: “дис” — розлад, порушення, “лалія” — мова (тобто “порушення вимови”).

В основі дислалії можуть лежати або функціональні нейродинамічні зрушення в центральних відділеннях мовних аналізаторів (мовнорухового і мовнослухового) або дефекти анатомічної будови артикуляційного апарату.

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ,

що заважають дошкільнику своєчасно оволодіти правильною вимовою звуків:

1. Важкість розрізнення деяких подібних за звучанням звуків на слух (при нормальному фізичному слуху).
2. Наявність виражених дефектів у будові артикуляційних органів (губ, зубів, щелеп, язика, м'якого і твердого піднебіння).
3. Недостатня рухливість губ і язика.
4. Часті простудні захворювання в ранньому віці.
5. Відсутність правильного зразка мовлення для наслідування.
6. Двомовність у сім'ї.

ЩО ТАКЕ НОРМА

Малюки починають оволодівати мовленням із самого народження. Чуючи ласкавий мамин голос, вони вже в 2-3 місяці пробують відповісти «гулінням», у 5-6 місяців починають «лепетати», а у 8-9 місяців вимовляють перші прості слова.

До кінця 1-го року життя здорова дитина чітко вимовляє звуки [а, о, у, е, и, м, б, п, н, д, т, к, х]. Словниковий запас складає 5-20 слів.

До 2-ох років дитина починає розмовляти, будуючи нескладні фрази: “Мама, дай”, “Дай ам!”, “Ідем пати!”. Словник складає від 100 до 300 слів.

До 3-ох років словниковий запас збільшується в 3-4 рази і становить близько 1500 слів. Малюк знає назви предметів, охоче розповідає де він був і що бачив. У вимові з'являються свистячі звуки [с, з, ц, дз].

На 4-му році життя словниковий запас складає 1500-2000 слів. Дитина може переказувати невеликі казки, описувати враження від прогулянки. Не біда, якщо в цьому віці вона ще плутає деякі закінчення і ставить інколи неправильні наголоси. Вимовляє всі звуки, крім сонорних [л, л', р, р'] і шиплячих [ш, ж, ч, дж].

В кінці 5-го року словник дитини становить 3000 слів. Вона починає виділяти звуки на слух, придумувати слова (речення) за вказівкою; активно вступати в діалог; придумувати свої історії і т.д. Допускається дефектна вимова лише сонорних звуків [л, л', р, р'].

В кінці 6-го року дитина повинна чітко вимовляти всі звуки, підбирати слова на заданий звук, впізнавати на слух звуки у слові; вільно підтримувати бесіду на будь-яку тему; переказувати почуті твори; декламувати вірші; описувати предмети, малюнки, явища та події тощо.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕНЬ ПРИ ДИСЛАЛІЇ

Найпоширенішими недоліками мовлення у дітей дошкільного віку є порушення звуковимови. Переважно порушуються такі групи звуків: свистячі (с, з, ц, дз), шиплячі (ш, ж, ч, дж, звукосполучення шч), сонорні (л, л', р, р'); рідше задньоязикові (к, г, ґ, х); дзвінки та тверді звуки.

У деяких дітей порушується лише одна група звуків, наприклад, лише шиплячі. Таке порушення звуковимови визначається як *просте* (часткове) чи *монорморфне*. В інших дітей порушуються водночас дві чи декілька груп звуків, скажімо, шиплячі й задньоязикові, чи свистячі, сонорні й тверді. Таке порушення звуковимови визначається як *складне* чи *поліморфне*.

У будь-якій із означених груп розрізняють три *форми порушення звуків*:

- відсутність звука в мовленні дитини, тобто невміння його вимовляти (наприклад: «ко_ова» замість “корова”);
- заміна одного звука іншими (наприклад: «колова» замість “корова”);
- спотворена вимова звука (наприклад: “велярний”звук - звук утворюється вібрацією м'якого піднебіння, а не кінчика язика; міжзубна вимова звуків і т.п.).